

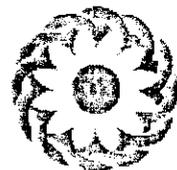
جمهوری اسلامی ایران

سازمان بزرگسالی کشور
معاونت پیشگیری و اجتماعی

دستورالعمل تأسیس، اداره و انحلال انواع مهدهای کودک

محموب مورخ ۱۳۹۰/۶/۱ جلسه شماره ۲۳۸ شورای معاونین سازمان بزرگسالی کشور

(موضوع بند ۱ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت محسوب ۸۰/۱۱/۲۷)
مجلس شورای اسلامی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان مدیریت کشور
تهران

بسم الله

شماره: ۲۰۰۶۹۰/۷۷۷
تاریخ: ۱۳۹۰/۷/۱۳
پیوست: ۳

مدیران کل محترم بهداشتی استان‌ها

سلام علیکم

با استناده به ماده ۴۴ قانون اساسی و احترام، در راستای وظایف محوله به این سازمان براساس بند (۱) ماده (۱) آیین‌نامه موضوع ماده ۴۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی (تنظیم شده در برآمد پنجم توسعه) که مصدور پروانه فعالیت مهدهای کودک را بر عهده سازمان بهداشتی کشور نهاده است و همچنین با عنایت به اهمیت حاضری و ویژه دین بین اسلام در زمینه پرورش کودک و نقش بر اهمیت دوران کودکی در شکل‌گیری شخصیت آینده سازان مبین اسلامی و اهتمام این سازمان در تحقق اصل ۴۴ قانون اساسی و بهره‌گیری هر چه بیشتر از ظرفیت‌های بخش خصوصی در ارائه خدمات مختلف به کودکان در مهدهای کودک، به پیوست دستورالعمل جدید تأسیس، اداره و انحلال انواع مهدهای کودک که با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان اجرایی در استان‌ها و حوزه‌های تخصصی مختلف تهیه و تدوین گردیده است جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

بدیهی است از تاریخ ابلاغ، این دستورالعمل جایگزین دستورالعمل قبلی گردیده و

حسن اجرای آن نیز بر عهده مدیرکل محترم استان خواهد بود. ۱۳۹۰

منتهیایون دانش

اهمیت و توجه ویژه دین مبین اسلام به کودک را امر پرورش وی در سنین کودکی بر هیچ مسلمانی پوشیده نیست. به عنوان نمونه می‌توان به فرمایش حضرت علی علیه السلام اشاره نمود که فرمودند: «العلم من الصغر کانتش فی الحجر» یادگیری و آموزش در خردسالی، بسان کردن نقش روی سنگ پایدار است و به فرمایش امام صادق (ع) کودک دوست دارد بازی و جست و خیز نماید و چیزهایی جدید از زندگی را تجربه و کشف کند از این جهت سایل است به هر چیزی که در اطرافش مشاهده می‌کند دست بزند و با حواس خویش آن را بیازماید، آزادی در استفاده و بهره‌گیری از حواس و عضلات است که موجب خلاقیت، رشد و شکوفایی حسی و حرکتی کودک می‌شود و نباید کاری کرد که به سیادت و آقایی او لطمه‌ای وارد شود اگر واکنش‌ها و رفتار والدین در این دوران در قبال کودک به اندازه و به موقع صورت پذیرد کودک از تعادل روانی، اخلاقی و هماهنگی شخصیتی برخوردار می‌شود. همچنین امام صادق که فرمودند: «الغلام ینقب سنی سنین و یتعلم الکتاب سبع سنین و یتعلم الحلال و الحرام سبع سنین» (۳)؛ کودک به مدت هفت سال باید بازی کند و به مدت هفت سال باید آموزش خواندن ببیند و به مدت هفت سال باید تعلیم حلال و حرام داده شود.

در کنار اهمیت ویژه دین اسلام به کودک زیر هفت سال، در علوم و تحقیقات امروزی نیز رشد همه جانبه و یکپارچه کودکان مورد توجه قرار گرفته است. رویکرد یکپارچه بر این پایه بنا شده است که دوره خردسالی حیاتی ترین مرحله تکامل شخصیت انسان و تاثیر گذارترین دوره شکل‌گیری درک صحیح از مسائل مربوط به سلامتی، رفتار اجتماعی و آموزش است. در این رویکرد تمرکز بر کودکان زیر ۸ سال و به خصوص کودکان زیر ۳ سال است. همچنین در این رویکرد خانواده نقش محوری دارد و لذا تاکید این رویکرد بر آن است که جهت افزایش ظرفیت‌ها و توانایی‌های خانواده برای محافظت و پرورش کودکان، بایستی سرمایه‌گذاری و تلاش شود، زیرا والدین اولین مسئولانی هستند که وظیفه محافظت و مراقبت از کودکان، تامین نیازهای ضروری آنان و ایجاد محیط خانوادگی مناسب برای رشد بینه کودکان را بر عهده دارند. اما نیاز جامعه امروزی به مهدکودک و پرورش کودکان در چنین مکان‌هایی را نمی‌توان انکار کرد بنابراین قواعد و اصول تاسیس، اداره و انحلال مهدهای کودک با بهره‌گیری از آمیزه‌های دینی، فرهنگی و ملی باید در اختیار باشد تا بتوان مکان مناسبی برای پرورش صحیح آینده سازان این سرزوبوم فراهم کرد و لذا سازمان بهزیستی کشور با علم به اهمیت دوران کودکی و نقش برجسته آن در پرورش استعدادها و شکل‌گیری شخصیت و تکامل انسان و در راستای اجرای وظایف قانونی خود (بند ۱ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۷۷/۱/۸ مجلس شورای اسلامی که صدور پروانه فعالیت مهدکودک را بر عهده سازمان بهزیستی نهاده است) ماده ۲۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه که قانون مذکور را تفهیم نموده است)، برنامه‌ریزی و نظارت بر عملکردهای مهدهای کودک در مسیر رشد یکپارچه کودکان را در سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده است. بنابراین در اجرای تبصره ذیل ماده ۱ آئین نامه داخلی کمیسیون مرفوع ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، اصلاحیه دستورالعمل تاسیس، اداره و انحلال انواع مهدهای کودک توسط معاونت پیشگیری و اجتماعی تهیه و در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۲/۴ توسط کمیسیون عالی ماده ۲۶ و همچنین در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۱ شورای معاونین به تصویب رسیده و مبنای کار در کمیسیون عالی و کمیسیون ماده ۲۶ استان ها خواهد بود.

ماده ۱: اهداف

- ۱-۱. ایجاد بستری مناسب در راستای رشد همه جانبه کودکان مشتمل بر ابعاد روانی، اخلاقی، معنوی، اجتماعی و جسمی کودکان.
- ۱-۲. پرورش درک و نگرش صحیح کودکان نسبت به منابع محیط زندگی و محیط اجتماعی و شکوفایی استعداد های کودکان در ابعاد مختلف.
- ۱-۳. توسعه توانایی های کودکان در بیان اندیشه و بروز احساسات و عواطف با استفاده از آموزش مهارت های زندگی، هنری، کلامی، بازی، شعر و نمایش.
- ۱-۴. ایجاد پایگاهی برای اجرای سیاست ها و برنامه های رشد و تکامل یکپارچه کودکان کشور.
- ۱-۵. ارتقای هشیاری اخلاقی و توجه به ارزش های دینی و مذهبی.
- ۱-۶. آموزش مفاهیم اجتماعی نظیر تعاون، نوع دوستی، گذشت، ایثار، همکاری و ارزش های مطلوب زندگی و آموزش مهارت های زندگی از طریق آموزش غیرمستقیم و کسب تجارب گوناگون
- ۱-۷. کمک به اولیاء در مراقبت، نگهداری و پرورش کودکان و ایجاد ارتباط مؤثر دو جانبه بین کودک و اولیاء.
- ۱-۸. آماده سازی کودکان برای ورود به نظام آموزش رسمی کشور.

ماده ۲: تعاریف

- ۲-۱) دستورالعمل عمومی ماده ۲۶ قانون قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت: دستورالعمل عامی است که نحوه صدور و تمدید پروانه فعالیت ۱۲ نوع مرکز سندرج در قانون را تعیین می نماید؛ در این دستورالعمل از آن به عنوان «دستورالعمل عمومی» یاد می شود.
- ۲-۲) دستورالعمل ارزیابی و نظارت بر موسسات و مراکز غیر دولتی ماده ۲۶: دستورالعمل عامی است که نحوه ارزیابی و نظارت و بهبود مستمر کیفیت خدمات قابل ارائه توسط موسسات و مراکز غیر دولتی موضوع ماده ۲۶ را تعیین می نماید؛ که در این دستورالعمل از آن به عنوان «دستورالعمل نظارت» یاد می شود.
- ۲-۳) کمیسیون عالی: به مسئولیت ریاست سازمان بهزیستی و در ستاد مرکزی سازمان بهزیستی کشور تشکیل می گردد. وظایف مختلفی را به عهده دارد که در ماده ۸ آئین نامه داخلی کمیسیون موضوع ماده ۲۶ تشریح شده است.

۴- ۲) کمیسیون استانی: به ریاست مدیر کل بهزیستی استان تشکیل و وظایف مختلفی را به عهده دارد که در ماده شائین نامه داخلی کمیسیون موضوع ماده ۲۶ تشریح شده است.

۵- ۲) کمیسیون نظارت عالی: مطابق دستورالعمل ارزیابی و نظارت بر موسسات و مراکز غیردولتی ماده ۲۶ (دستورالعمل نظارت) تشکیل و وظایف مختلفی را به عهده دارد که در ماده ۶ دستورالعمل نظارت تشریح شده است.

۶- ۲) کمیسیون نظارت استانی: مطابق دستورالعمل ارزیابی و نظارت بر موسسات و مراکز غیردولتی ماده ۲۶ (دستورالعمل نظارت) تشکیل و وظایف مختلفی را به عهده دارد که در ماده ۸ دستورالعمل نظارت تشریح شده است.

۷- ۲) کمیته نظارت تخصصی ستادی: در حوزه معاونت پیشگیری و اجتماعی تشکیل می گردد و مسئولیت نظارت تخصصی بر حسن اجرای سنجش این دستورالعمل توسط کمیته نظارت تخصصی استان، و اعلام نظر تخصصی به کمیسیون عالی را عهده دار می باشد، و در این دستورالعمل به آن به اختصار "کمیته ستادی" اطلاق می گردد.

۸- ۲) کمیته نظارت تخصصی بهزیستی استان: در حوزه معاونت پیشگیری و اجتماعی استان تشکیل می گردد؛ و مسئولیت بررسی و اعلام نظر در خصوص مدارک ارسال شده از کمیسیون استانی، و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در انواع مهدهای کودک را عهده دار می باشد؛ و در این دستورالعمل به اختصار "کمیته استانی" نامیده می شود.

۹- ۲) مهد کودک: به مرکزی اطلاق می گردد که مسئولیت مراقبت و قرآنی یاددهی، یادگیری کودکان در ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی را عهده دار می باشد و با فراهم آوردن فرصت ها و تجارب یادگیری متنوع برای یادگیری کودکان از سن ۶ ماه تا قبل از سن ورود به دبستان تحقق این امر را میسر می سازد.

۱۰- ۲) تعاریف انواع مهدهای کودک

۱- ۱۰- ۲) مهد قرآنی: مهد کودکی است که علاوه بر انجام مسئولیت مراقبت و پرورش کودکان در ابعاد مختلف، به امر آموزش قرآن و مفاهیم دینی به کودکان نیز فعالیت دارد.

۲- ۱۰- ۲) مهد مساجد: مهد کودکی است که با استفاده از امکانات و فضای فیزیکی مساجد برای ارائه خدمات فرهنگی، آموزشی به کودکان منطقه و نمازگزاران تاسیس می گردد.

۳-۱۰-۲) آدرینه مهد؛ مهد کودکی است که در روزهای جمعه از ساعت ۱۰ لغایت ۱۴ جهت ارایه خدمات مهدهای کودک به کودکانی که والدین آن ها در نماز جمعه حضور دارند تشکیل می گردد.

۳-۱۰-۴) روستا مهد؛ مهد کودکی است که توسط اشخاص حقیقی و یا حقوقی و یا همکاری شورای اسلامی و تحت نظارت سازمان بهزیستی تأسیس می گردد و مسئولیت مراقبت و پرورش کودکان روستایی در ابعاد مختلف از آغاز سه سالگی تا ۶ سالگی را عهده دار می باشد.

۱-۲) موافقت اصولی: موافقت نامه ای است که پس از طی مراحل پیش بینی شده در دستورالعمل عمومی توسط کمیسیون ماده ۲۶ استان با اعتبار یک ساله برای متقاضیان صادر می گردد تا نسبت به آماده نمودن ساختمان، تجهیز و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز و کسب تأییدیه های لازم اقدام نماید. شایان ذکر است اعتبار موافقت اصولی یک بار به مدت ۶ ماه قابل تمدید می باشد.

۱-۲) مؤسس: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می گردد که پس از طی مراحل پیش بینی شده موفق به دریافت موافقت اصولی و سپس پروانه فعالیت می گردد.

۱-۳) مسئول فنی: فرد مونث واجد شرایطی است که از طرف مؤسس (حقیقی یا حقوقی)، به سازمان بهزیستی استان معرفی تا پس از تأیید کمیسیون استان برای آن فرد پروانه مسئول فنی صادر و در مهدکودک مربوطه مطابق با این دستورالعمل انجام وظیفه نماید.

۱-۴) پروانه فعالیت: مجوزی است که برای شروع و تداوم فعالیت مهدکودک پس از تجهیز و تأمین و معرفی نیروی انسانی مورد نیاز با اعتبار سه ساله صادر می گردد.

ماده ۳: نظارت

۱-۳) کمیته نظارت تخصصی ستادی

۱-۱-۳) اعضاء

۱-۱-۱-۳) معاون پیشگیری و اجتماعی سازمان بهزیستی کشور (رئیس کمیته)؛

۱-۱-۲-۳) مدیر کل دفتر کودکان و نوجوانان (نایب رئیس کمیته)؛

۱-۱-۳-۳) رئیس گروه توسعه و راهبردی مهدهای کودک (دبیر کمیته)؛

۱-۱-۴-۳) نماینده دفتر حقوقی سازمان

۱-۱-۵-۳) رئیس هیئت مدیره ی کانون توسعه و همیاری مهدهای کودک کشور.

۳-۱-۱-۶. دو نفر کارشناس و صاحب نظر در حوزه مسائل تعلیم و تربیت کودکان با انتخاب و معرفی ریاست سازمان

تبصره ۱: جلسات کمیته ستادی با حضور اکثریت اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با اکثریت آراء معتبر می باشد.

تبصره ۲: در صورت لزوم از معاون پیشگیری و اجتماعی استان جهت شرکت در جلسه کمیته ستادی بدون حق رای دعوت به عمل می آید.

تبصره ۳: هنگام طرح تخلفات مهدهای کودک خودکفا و قرآنی حضور نماینده سازمان مربوطه در جلسه کمیته ستادی الزامی است.

۳-۱-۲) وظایف

۳-۱-۲-۱) بررسی و اشلام نظر در مورد گزارش ها و پرونده های ارجاعی از کمیسیون عالی، کمیسیون استانی و موسسین و یا مسئولان فنی (مدیران) مهدهای کودک.

۳-۱-۲-۲) اعزام کارشناسان جهت بازدید و ارزیابی عملکرد مهدهای کودک استان ها در صورت لزوم.

۳-۲) کمیته نظارت تخصصی بهزیستی استان

۳-۲-۱) اعضاء

۳-۲-۱-۱) معاون پیشگیری و اجتماعی بهزیستی استان (رئیس کمیته).

۳-۲-۱-۲) کارشناس امور کودکان بهزیستی استان (دبیر کمیته).

۳-۲-۱-۳) دو نفر صاحب نظر در رشته علوم تربیتی به انتخاب مدیرکل استان.

۳-۲-۱-۴) نماینده دفتر حقوقی بهزیستی استان.

۳-۲-۱-۵) رئیس هیئت مدیره ی کانون توسعه و همیاری مهدهای کودک استان.

تبصره ۴: جلسات کمیته استانی با حضور اکثریت اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با اکثریت آراء معتبر می باشد.

تبصره ۵: هنگام بررسی شکایات و تخلفات مهد کودک باید از مسئول فنی جهت شرکت در جلسه و پاسخ گویی دعوت به عمل آید.

تبصره ۶: هنگام طرح تخلفات مهدهای کودک قرآنی حضور نماینده سازمان مربوطه در جلسه کمیته استانی الزامی است.

تبصره ۷: هنگام طرح پرونده مهدهای کودک در کمیته استانی رئیس بهزیستی شهرستان نیز به تشخیص کمیته استانی میتواند بدون حق رای در جلسه شرکت نماید.

تیمرد ۸: مهوبات کمیته استانی با ابلاغ مدیر کل بهزیستی استان قابلیت اجرا می یابد.

۲-۲-۳) وظایف

- ۲-۲-۳-۱) نظارت بر فرایند تأسیس و اداره مهدهای کودک بر اساس ضوابط و مقررات جاری
- ۲-۲-۳-۲) بررسی شکایات و تخلفات مهدهای کودک.
- ۲-۲-۳-۳) بررسی گزارش های کارشناسی در خصوص عملکرد مهدهای کودک.
- ۲-۲-۳-۴) بررسی و تایید گزارش شهرستان در مورد ساختمان، تعیین ظرفیت، نام و آرم مهد کودک به هنگام صدور پروانه فعالیت.
- ۲-۲-۳-۵) تهیه و تدوین برنامه زمان بندی نظارت برای مهدهای کل استان و اخذ گزارشات نظارتی از شهرستانها
- ۲-۲-۳-۶) تهیه و تنظیم صورت جلسات تشکیل کمیته استانی و ارسال به موقع به کمیسیون استانی.
- ۲-۲-۳-۷) تعیین شهریه مهدهای کودک در هر سال و ابلاغ آن به مهدهای کودک جهت اجرا و نظارت بر آن (مطابق آیین نامه اجرایی تعیین شهریه).
- ۲-۲-۳-۸) اعلام نقشه جایابی مهدهای کودک به شهرستانهای تابعه.
- ۲-۲-۳-۹) ارسال دستورالعمل ها، شیوه نامه ها، و بخشنامه های مرتبط به ادارات بهزیستی شهرستان ها جهت ارسال به مهدهای کودک.
- ۲-۲-۳-۱۱) بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد درخواست تعطیلی موقت مهدکودک.
- ۲-۲-۳-۱۲) بررسی مدارک متقاضیان دریافت پروانه فعالیت ارجاعی از کمیسیون استانی و تطبیق سنججات آن با مفاد این دستورالعمل.
- ۲-۲-۳-۱۳) پیشنهاد تذکر یا ابطال پروانه به کمیسیون ماده ۲۶ استان.

ماده ۴: نحوه تأسیس مهدکودک

۴-۱) شرایط نیروی انسانی

۴-۱-۱) موسس

۴-۱-۱-۱) شرایط عمومی

۴-۱-۱-۱-۱) اعتقاد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی تصریح شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۴-۱-۱-۱-۲) تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۴-۱-۱-۱-۳) عدم اعتیاد به مواد مخدر

۴-۱-۱-۱-۴. عدم سوء پیشینه کیفری

۴-۱-۱-۱-۵. داشتن تأییدیه صلاحیت فردی حراست

۴-۱-۱-۱-۶. داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت برای برادران

۴-۱-۱-۱-۷. برخورداری از سلامت جسم و روان به تأیید روان پزشک معتمد سازمان.

۴-۱-۱-۱-۸. داشتن تأییدیه گزینش برای انتخاب اصلح

تبصره ۹: برای اشخاص حقوقی تاسیس مهدکودک باید در اساسنامه قید شده باشد.

تبصره ۱۰: معلولین با تأیید کمیته توانبخشی مبنی بر توانایی انجام وظایف موسس و داشتن سلامت

روان مستثنی از بند ۴-۱-۱-۱-۷ می باشند.

۴-۱-۱-۲) شرایط اختصاصی

۴-۱-۱-۲-۱. دارا بودن تحصیلات کارشناسی یا بالاتر.

۴-۱-۱-۲-۲. طی دوره های آموزشی مطابق با دستورالعمل آموزشی.

۴-۱-۱-۲-۳. در صورت فقدان متقاضیان با مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر، افراد دارای

مدرک تحصیلی کاردانی می توانند متقاضی تاسیس روستا مهد و یا متقاضی تاسیس مهدکودک در

مناطق کم برخوردار شهری باشند.

تبصره ۱۱: برای اشخاص حقوقی باید حداقل دو نفر از اعضای هیئت مدیره دارای مدرک تحصیلی

کارشناسی باشند.

تبصره ۱۲: هشت سال سابقه کار مرتبط برای کارکنان بازنشسته یا بازخرید سازمان بیزیستی که

حداقل دارای مدرک تحصیلی دیپلم باشند معادل مدرک کارشناسی محسوب می گردد.

تبصره ۱۳: موسسین که در یک استان دارای مهدکودک فعال بوده و پروانه فعالیت آنها دارای

اعتبار می باشد و قصد جابجایی به استان دیگر را داشته باشند فقط از لحاظ شرایط مدرک تحصیلی

مدرج در این دستورالعمل معاف بوده و مدرک تحصیلی زمان اخذ مجوز قبلی ملاک عمل خواهد

بود.

تبصره ۱۴: متقاضیان تاسیس مهدکودک، که عضو بسیج و حداقل دارای ۴ سال سابقه همکاری فعال

با بسیج داشته باشند (با تأییدیه کتبی از بسیج) در شرایط مساوی از انویت اخذ مجوز برخوردارند.

۴-۱-۲) مسئول فنی

۴-۱-۲-۱) شرایط عمومی

۴-۱-۲-۱-۱. کلیه شرایط لازم ذکر شده در بند ۱-۱-۱-۱

۴-۱-۲-۲) شرایط اختصاصی

۴-۱-۲-۲-۱. طی دوره های آموزشی مطابق با دستورالعمل آموزشی.

۲-۲-۲-۱-۴. موفقیت در مشاحه تخصصی (مطابق با آئین نامه اجرایی مشاحه تخصصی)

۳-۲-۲-۱-۴. دارا بودن یکی از شرایط تحصیلی ذیل:

۱-۲-۲-۲-۱-۴. دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر در رشته پیش دبستانی.

۲-۲-۲-۱-۴. دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر در رشته های روان شناسی، علوم اجتماعی فقط با گرایش مددکاری اجتماعی و خدمات اجتماعی، علوم تربیتی، مشاوره و راهنمایی، مدیریت آموزشی، آموزش ابتدایی و کودکیاری با شش ماه سابقه کار آموزشی رسمی در مهدهای کودک با تأیید کمیته تخصصی و یا گذراندن ۱۰۰ ساعت کارورزی در مهدهای کودک با تأیید بهزیستی استان.

۳-۲-۲-۱-۴. دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر در رشته های علوم قرآنی، الهیات یا سطح حوزوی معادل، یا یک سال سابقه کار آموزشی در مهدهای کودک با تأیید کمیته تخصصی و یا گذراندن ۳۰۰ ساعت کارورزی در مهدهای کودک.

۴-۲-۲-۱-۴. دارندگان رتبه های اول تا سوم کشوری و بین المللی در رشته های مختلف قرآنی یا دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در سایر رشته های مشابه انضمام تأییدیه مراجع ذیصلاح. جهت تأسیس مهد کودک قرآنی با شش ماه سابقه فعالیت و یا ۱۰۰ ساعت کارورزی.

۵-۲-۲-۱-۴. در صورت فقدان متقاضیان با مدرک تحصیلی کارشناسی یا بالاتر، افراد دارای مدرک تحصیلی کاردانی می توانند متقاضی تأسیس روستا مهد و یا متقاضی تأسیس مهد کودک در مناطق کم برخوردار شهری باشند.

تبصره ۵: هشت سال سابقه کار مرتبط برای کارکنان بازنشسته یا با خرید سازمان بهزیستی که حداقل دارای مدرک تحصیلی دیپلم و چهارسال سابقه کار مرتبط برای دارندگان مدرک کارشناسی غیر مرتبط معادل مدرک کارشناسی مرتبط محسوب می گردد.

تبصره ۶: مدیران مؤسس یا مدیران مهدهای کودک خصوصی که قبل از تصویب و ابلاغ این دستورالعمل موفق به دریافت ابلاغ مدیریت شده اند، به شرط دارا بودن سایر شرایط مقرر، از نظر مدرک تحصیلی مشمول مقررات این دستورالعمل نخواهند بود.

تبصره ۷: تمدید پروانه فعالیت روستا مهدهایی که روستای مورد نظر از لحاظ تقسیمات کشوری به منطقه شهری تبدیل شده باشد بلااعتبار بوده و مدیران مؤسس یا مدیران روستا مهد که قبل از تصویب و ابلاغ این دستورالعمل موفق به دریافت پروانه فعالیت شده اند، به شرط دارا بودن سایر شرایط مقرر، از نظر مدرک تحصیلی مشمول مقررات این دستورالعمل نخواهند بود. مشروط بر این که تمامی دوره های آموزشی را مطابق با دستورالعمل آموزشی گذرانده باشند.

تبصره ۱۸: مسئول فنی (مدیر) مهد کودک تا پایان سن ۶۰ سالگی مجاز به ادامه فعالیت می باشند و در پایان سن مذکور باید فرد واجد شرایط دیگری به عنوان مسئول فنی معرفی گردد.

تبصره ۱۹: مسئولین فنی که در یک استان دارای مهد کودک فعال بوده و پروانه فعالیت آنها دارای اعتبار می باشد و قصد جابجایی به استان دیگر را داشته باشند فقط از لحاظ شرایط مدرک تحصیلی سدرج در این دستورالعمل معاف بوده و مدرک تحصیلی زمان اخذ مجوز قبلی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲۰: متقاضیان انتقال مهد کودک از روستا به شهر در صورت موافقت کمیته تخصصی استان (با در نظر گرفتن عملکرد مدیر روستا در زمان فعالیت و تلاش وی در جذب کودکان و این که قبل از موافقت با انتقال روستا مهد باید فرد واجد شرایط دیگری در روستای مورد نظر روستامهد دایر نمایند و به عبارتی روستامهد در روستای مذکور تعطیل نگردد) از لحاظ مدرک تحصیلی باید واجد شرایط زیر باشند:

۱) دارندگان مدرک تحصیلی دیپلم با داشتن حداقل ۷ سال سابقه فعالیت به عنوان مدیر روستامهد.

۲) دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم غیر مرتبط با داشتن حداقل ۵ سال سابقه فعالیت به عنوان مدیر روستامهد

۳) دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم مرتبط (پیش دبستانی، مربیگری و ...) و کارشناسی غیر مرتبط با داشتن حداقل ۳ سال سابقه فعالیت به عنوان مدیر روستامهد.

۳-۱-۴) مربی

۳-۱-۴-۱) شرایط عمومی

۱-۱-۳-۱-۴) کلیه شرایط لازم ذکر شده در بند ۱-۱-۳-۱-۴)

۲-۱-۳-۱-۴) دارا بودن حداقل ۲۰ و حداکثر ۶۰ سال سن.

۳-۱-۴-۲) شرایط اختصاصی مربی

۱-۲-۳-۱-۴) دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی یا بالاتر با انریت رشته های مربی کودک و پیش دبستانی.

۲-۲-۳-۱-۴) افرادی که دارای حداقل تحصیلات دیپلم بوده و همچنین دارای یکسال سابقه فعالیت در مهد کودک باشند در صورت داشتن سایر شرایط می توانند مربی مهد کودک باشند.

۳-۲-۳-۱-۴) داشتن گواهی گذراندن دوره آموزشی مطابق دستورالعمل آموزشی.

۴-۱-۴) ترکیب و تعداد نیروی انسانی مورد نیاز مهد کودک

۱-۳-۱-۴) یک نفر مسئول فنی به عنوان مدیر.

۴-۲-۴-۱. یک نفر مربی مهدکودک به ازای هر ۱۰ کودک شیرخوار، ۱۵ کودک نوپا، یا ۱۵ کودک نوپارد.

۴-۲-۴-۳. یک نفر کمک مربی مهدکودک به ازای هر ۱۰ کودک شیرخوار، ۱۵ کودک نوپا، یا ۱۵ کودک نوپارد.

۴-۲-۴-۴. به ازای هر ۱۰ کودک شیرخوار یک نفر مراقب .

۴-۲-۴-۵. یک نفر خدمتگذار به ازاء هر ۵۰ کودک.

۴-۲-۴-۶. یک نفر آشپز برای مهدهای کودک تمام وقت، شبانه، شبانه روزی و ...

۴-۲-۴-۷. یک نفر کمک آشپز برای مهدهای کودک تمام وقت، شبانه، و شبانه روزی با ظرفیت بیش از ۱۰۰ کودک.

۴-۲-۴-۸. روان شناس و کارشناس بهداشت به صورت پاره وقت یک بار درماه.

۴-۲ (مدارک مورد نیاز

۴-۲-۱) موافقت اصولی

۴-۲-۱-۱) اشخاص حقیقی

۴-۲-۱-۱-۱) فرم درخواست تکمیل شده موافقت اصولی (پیوست شماره ۱-۱)

۴-۲-۱-۱-۲) تصویر تمامی صفحات شناسنامه

۴-۲-۱-۱-۳) تصویر کارت ملی

۴-۲-۱-۱-۴) دوقطعه عکس پرسنلی

۴-۲-۱-۱-۵) تصویر گواهی وضعیت نظام وظیفه برای برادران (برابر اصل)

۴-۲-۱-۱-۶) اصل گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

۴-۲-۱-۱-۷) اصل گواهی عدم اعتیاد

۴-۲-۱-۱-۸) تائیدیه صلاحیت فردی از ادارات اسکن

۴-۲-۱-۱-۹) تصویر مدرک تحصیلی کارشناسی (برابر اصل)

۴-۲-۱-۱-۱۰) تائیدیه صلاحیت فردی از حراست

۴-۲-۱-۱-۱۱) اصل گواهی دوره آموزشی مطابق با دستورانعمل آموزشی

تصرد ۲: موافقت اصولی و پروانه فعالیت برای متقاضیانی که اقلیت های مذهبی می باشند یا تائید حراست سازمان و بصورت متمرکز توسط سازمان بهزیستی کشور صادر خواهد شد.

۴-۲-۱-۲) اشخاص حقوقی

۴-۲-۱-۲-۱) فرم درخواست تکمیل شده موافقت اصولی (پیوست شماره ۲-۱)

۴-۲-۱-۲-۲) پروانه تاسیس معتبر از سازمان بهزیستی

- ۳-۲-۱-۴. شماره ثبت از اداره ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری
  - ۴-۲-۱-۲. درج موضوع تاسیس مهدکودک در اهداف اساسنامه
  - ۵-۲-۱-۴. آخرین آگهی تغییرات اساسنامه در روزنامه رسمی کشور
  - ۶-۲-۱-۴. تصویر مدرک تحصیلی کارشناسی دو نفر از اعضای هیئت مدیره (برابر اصل)
- ۲-۲-۴ پروانه فعالیت (حقیقی و حقوقی)**

- ۱-۲-۲-۴. فرم درخواست تکمیل شده پروانه فعالیت (پیوست شماره ۴- (۱-۵)
  - ۲-۲-۲-۴. دارا بودن موافقت اصولی جهت اشخاص حقیقی و حقوقی
  - ۳-۲-۲-۴. دو قطعه عکس پرسنلی متقاضی حقیقی و رئیس هیئت مدیره متقاضی حقوقی
  - ۴-۲-۲-۴. تأییدیه دفتر فنی و مهندسی در خصوص مکان مهدکودک
  - ۵-۲-۲-۴. تأییدیه انتظامی ترافیکی در خصوص مکان مهدکودک
  - ۶-۲-۲-۴. تأییدیه اداره بهداشت در خصوص مکان مهدکودک
  - ۷-۲-۲-۴. تأییدیه مکان مهدکودک توسط کارشناس حوزه کودکان
  - ۸-۲-۲-۴. تصویر مدرک تحصیلی مرتبط مسئول فنی (برابر اصل)
  - ۹-۲-۲-۴. گواهینامه آموزشی مطابق با دستورالعمل آموزشی
  - ۱۰-۲-۲-۴. تأییدیه گزینش (موسس و مسئول فنی)
- تبصره ۲۲: روستامهدها از داشتن تأییدیه انتظامی ترافیکی و پرداخت مبلغ تعیین شده جهت صدور پروانه فعالیت معاف می باشند.

- ۳-۲-۴ تمدید پروانه فعالیت
- ۱-۳-۲-۴. فرم درخواست تکمیل شده تمدید پروانه فعالیت (پیوست شماره ۴- (۱-۵)
- ۲-۳-۲-۴. تصویر پروانه فعالیت
- ۳-۳-۲-۴. دو قطعه عکس پرسنلی متقاضی حقیقی و رئیس هیئت مدیره متقاضی حقوقی
- ۴-۳-۲-۴. تأییدیه اماکن در صورت تغییر مکان مرکز
- ۵-۳-۲-۴. تأییدیه اداره بهداشت
- ۶-۳-۲-۴. تأییدیه معتبر فنی و مهندسی (روستامهدها از ارائه این تأییدیه معاف می باشند)
- ۷-۳-۲-۴. تأییدیه کمیته تخصصی در خصوص شملکرد و مکان مرکز در صورت تغییر
- ۸-۳-۲-۴. تأییدیه صلاحیت فردی از حراست سازمان
- ۹-۳-۲-۴. ارائه گواهی دوره های آموزشی که مطابق با دستورالعمل آموزشی گذرانده اند.
- ۱۰-۳-۲-۴. تأییدیه بی عضویت در کانون توسعه و همیاری مهدهای کودک استان

۴-۲-۴) پروانه مسئول فنی

۴-۲-۴-۱) فرم درخواست تکمیل شده پروانه مسئول فنی (پیوست شماره ۸-۱)

۴-۲-۴-۲) تصویر تمامی صفحات شناسنامه

۴-۲-۴-۳) تصویر کارت ملی

۴-۲-۴-۴) دو قطعه عکس پرسنلی

۴-۲-۴-۵) تصویر مدرک تحصیلی مطابق با بند ۳-۲-۲-۱-۴ این دستورالعمل (برابر اصل)

۴-۲-۴-۶) تائیدیه صلاحیت فردی از حراست سازمان

۴-۲-۴-۷) اصل گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

۴-۲-۴-۸) اصل گواهی عدم اعتیاد

۴-۲-۴-۹) تائیدیه صلاحیت فردی از ادارات اماکن

۴-۲-۴-۱۰) اصل گواهی دوره آموزشی (مطابق با دستورالعمل آموزشی)

تبصره ۲۳: اعتبار پروانه مسئول فنی مهدکودک دو سال می باشد. بدیهی است تاریخ اعتبار پروانه مسئول فنی نباید بیشتر از تاریخ اعتبار پروانه فعالیت مهدکودک باشد.

تبصره ۲۴: چنانچه دارنده موافقت اصولی و مسئول فنی یک نفر باشند، نیازی به ارائه مجدد مدارک شخص نمی باشد و پروانه مسئول فنی برای افراد مذکور برای ۳ سال صادر خواهد شد.

۴-۳) فرآیند صدور و تمدید

۴-۳-۱) موافقت اصولی

۴-۳-۱-۱) مطابق پیوست شماره ۳- (دستورالعمل عمومی)

تبصره ۲۵: صدور موافقت اصولی می بایست بر اساس نیازسنجی اعلام شده از سوی معاونت پیشگیری و اجتماعی استان صورت می پذیرد.

تبصره ۲۶: متعاقب نیازسنجی می بایست فراخوان جهت اطلاع رسانی محیط های حامی سازمان بهزیستی اعم از:

دانشگاه ها (اعضای هیئت علمی)

بنیاد نخبگان استان

حوزه های علمیه

امور مساجد (هیأت امنا و کانون فرهنگی مساجد)

سازمان بسیج مستضعفین (جامعه پزشکی، مهندسين، بانوان، اساتید، دانشجویی و سایر اقشار)

سازمان امور ایثارگران و جانبازان

کانون های بازنشستگی (بویژه بهزیستی، نهادهای آموزشی فرهنگی و انقلابی)

□ فارغ التحصیلان دانشگاه جامع علمی - کاربردی سازمان بهزیستی

□ کلیه انجمن های صنفی مرتبط و مورد تایید سازمان بهزیستی

و سایر محیط های حامی مورد تایید سازمان و عموم جامعه بصورت فعالانه از طریق امتحان عمومی در روزنامه های کثیرالانتشار ملی یا محلی و سایت سازمان اعلام گردد.

تبصره ۲۷: در شرایط مساوی مؤسسات غیردولتی وابسته به محیط های حامی سازمان بهزیستی برای دریافت موافقت اصولی از اولویت برخوردارند.

۲-۳-۴) پروانه فعالیت

۱-۲-۳-۴. مطابق پیوست شماره ۶-۱)

۳-۳-۴) تمدید پروانه فعالیت

۱-۳-۳-۴. مطابق پیوست شماره ۷-۱)

تبصره ۲۸: تمدید پروانه فعالیت مهدهای کودکی که طی سال های گذشته تحت عنوان "مهد کودک تخصصی" پروانه فعالیت دریافت نموده اند و در حال حاضر نیز علاوه بر انجام کلیه فعالیت های مهد کودک به طور تخصصی در یک رشته فرهنگی، هنری و ورزشی با حضور مدیر مسئول و مربیان واجد مدرک کارشناسی یا بالاتر در رشته مربوطه فعالیت می نمایند به شرط انطباق با آیین نامه جدید بلامانع است.

تبصره ۲۹: روستا مهدها از اخذ تأییدیه ترافیکی - انتظامی و پرداخت هزینه صدور پروانه فعالیت معاف می باشند.

ماده ۵: شرح وظایف

۱-۵) کارشناس امور کودکان بهزیستی شهرستان

۱-۱-۵. اجرای دقیق دستورالعمل ها، و بخشنامه ها و انجام پیگیری های لازم.

۲-۱-۵. نظارت و بازدید مستمر بر عملکرد مهدهای کودک شهرستان.

۳-۱-۵. نظارت بر اجرای محتوای آموزشی ابلاغ شده از سازمان بهزیستی کشور

۴-۱-۵. ارزیابی اطلاعات و آمار ها به سازمان بهزیستی استان.

۵-۱-۵. معرفی متقاضیان جهت گذراندن دوره های آموزشی مسئولین فنی، مربیان و سایر کارکنان مهد.

۶-۱-۵. تهیه آرشیمی از مشخصات افراد واجد شرایط تصدی مسئول فنی و سرپرستی جهت معرفی به مهدهای کودک فعال و در شرف تأسیس.

- ۷-۱-۵. تهیه گزارش و اخذ مدارک جهت تکمیل پرونده متقاضیان موافقت اصولی. پروانه فعالیت، تمدید پروانه فعالیت، کارت مسئول فنی و ارجاع پرونده به کمیته استانی.
- ۸-۱-۵. تدوین نقشه جایابی مهدهای کودک شهرستانها و ارائه آن به کمیته استانی.
- ۹-۱-۵. بررسی شکایات و ارائه گزارش به کمیته استانی همراه با پیشنهادات.
- ۱۰-۱-۵. اجرای دستورات محوله از سوی مقام مافوق در چارچوب وظایف کاری.

۲-۳) کارشناس امور کودکان بهزیستی استان

- ۱-۲-۵. نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل ها، و بخشنامه ها در سطح استان و انجام پیگیری های لازم.
- ۲-۲-۵. نظارت بر عملکرد کارشناسان امور کودکان شهرستانها.
- ۳-۲-۵. نظارت بر اجرای محتوای آموزشی ابلاغ شده از سازمان بهزیستی کشور
- ۴-۲-۵. ارایه اطلاعات و آمار به سازمان بهزیستی کشور
- ۵-۲-۵. انجام هماهنگی های لازم جهت برگزاری دوره های آموزشی مسئولین فنی، مربیان و سایر کارکنان مهد.
- ۶-۲-۵. معرفی مسئولین فنی و مربیان جهت شرکت در دوره های آموزشی.
- ۷-۲-۵. تهیه آرشیمی از مشخصات افراد واجد شرایط تصدی مسئول فنی و مربیگری جهت معرفی به مهدهای کودک فعال و در شرف تأسیس.
- ۸-۲-۵. بررسی و اعلام نظر در مورد پرونده متقاضیان موافقت اصولی، پروانه فعالیت، تمدید پروانه فعالیت، کارت مسئول فنی و ارجاع پرونده به کمیته استانی.
- ۹-۲-۵. تدوین نقشه جایابی مهدهای کودک شهرستانها و ارائه آن به کمیته استانی.
- ۹-۱-۵. بررسی شکایات و ارائه گزارش به کمیته استانی همراه با پیشنهادات.
- ۱۰-۲-۵. بازدید از مهدهای کودک استان و انجام راهنمایی و تدوین گزارش.
- ۱۱-۲-۵. اجرای دستورات محوله از سوی مقام مافوق در چارچوب وظایف کاری.

۳-۳) مؤسس

- ۱-۳-۵. پرداخت حقوق و مزایا و حق بیمه کارکنان طبق قوانین کار و تأمین اجتماعی و ارائه گزارش سه ماه یکبار پرداخت حقوق و مزایا و حق بیمه تأمین اجتماعی کارکنان به بهزیستی شهرستان مربوطه.
- ۲-۳-۵. اقدام به بیمه حوادث و مسؤلیت کودکان و کارکنان مهد کودک.
- ۳-۳-۵. معرفی مدیر واجد شرایط (با تأیید سازمان بهزیستی استان).

- ۴ - ۳ - ۵. استخدام مربیان دارای صلاحیت مطابق با بند های ۱-۳-۱ و ۲-۳-۱-۴ ماده (۴) این دستورالعمل.
- ۵ - ۳ - ۵. معرفی ساختمان دارای استانداردهای ساختمانی و تجهیزاتی مهدکودک از نظر فنی، ایمنی و بهداشتی به بهزیستی استان مطابق با ضوابط طراحی معماری مهدهای کودک، آئین نامه مقررات بهداشتی و مفاد این دستورالعمل.
- ۶ - ۳ - ۵. ثبت درآمدها و هزینه ها در دفاتر و به روز نگه داشتن گزارش مالی مهدکودک.
- ۷ - ۳ - ۵. سایر وظایف محوله و تعریف شده از سوی سازمان بهزیستی .

۴-۲) مسئول فنی

- ۱- ۴ - ۵. فراهم آوردن فرصت مناسب برای آشنایی کودکان با ارزش های اخلاقی، اسلامی و آموزش مفاهیم قرآنی با بهره مندی از منابع علمی و مذهبی.
- ۲- ۴ - ۵. معرفی مربیان دوره دیده به مؤسس جهت استخدام .
- ۳- ۴ - ۵. حضور مستمر در مهدکودک در ساعات فعالیت مقرر.
- ۴- ۴ - ۵. برنامه ریزی و نظارت بر فعالیت های مهدکودک، اداره امور داخلی، و انجام مکاتبات اداری در چارچوب مقررات.
- ۵- ۴ - ۵. اجرای آیین نامه ها، دستورالعمل ها و بخشنامه های ارسالی و همکاری با سازمان بهزیستی استان.
- ۶- ۴ - ۵. تنظیم پرونده ثبت نام کودکان شامل مشخصات فردی، خانوادگی و گواهی واکسیناسیون و گواهی صحت سلامت .
- ۷- ۴ - ۵. تنظیم پرونده های نیروی انسانی شامل مشخصات فردی، خانوادگی، کارت بهداشت، تصویر مدرک تحصیلی و گواهینامه دوره آموزشی ....
- ۸- ۴ - ۵. برنامه ریزی و نظارت بر نحوه مراقبت، پرورش و آموزش کودکان توسط مربیان.
- ۹- ۴ - ۵. رسیدگی به مسائل و مشکلات جاری مهدکودک و پاسخگویی به مراجعین.
- ۱۰- ۴ - ۵. تشکیل جلسات منظم با اولیاء جهت آشنا ساختن اولیاء با امور تربیتی، آموزشی، بهداشتی و اجتماعی کودکان.
- ۱۱- ۴ - ۵. تشکیل جلسات منظم و نظرخواهی از مربیان در ارتباط با برنامه های آموزشی کودکان و نظارت بر حسن انجام وظایف آنان.
- ۱۲- ۴ - ۵. نصب فهرست اسامی تمامی کارکنان مهدکودک با ذکر رشته تحصیلی.

- ۱۳-۴-۵. الزام کارکنان به توجه و پیش بینی احتمال وقوع کودک آزاری گزارش فوری و مورد تصور و غفلت قرار گرفتن کودکان و اطلاع رسانی آنی شفاهی و مکتوب به بهزیستی شهرستان .
- ۱۴-۴-۵. فراهم آوردن زمینه شرکت مربیان و کمک مربیان در کارگاه های آموزشی و بازآموزی سازمان.
- ۱۵-۴-۵. تهیه و تنظیم گزارش ها و آمارهای لازم برای ارائه به سازمان.
- ۱۶-۴-۵. معرفی جانشین واجد شرایط به سازمان بهزیستی و کسب تاییدیه آن سازمان به هنگام مرخصی.
- ۱۷-۴-۵. شرکت فعال در دوره های آموزشی مطابق با دستورالعمل.
- ۱۸-۴-۵. اطلاع رسانی شفاهی و مکتوب از وضعیت کودک به اولیاء تا حد ممکن.
- ۱۹-۴-۵. نظارت بر حضور و غیاب کارکنان مهدکودک و حسن روابط کارکنان با مراجعان و اولیاء کودکان و ایجاد هماهنگی و همکاری های صمیمانه بین کارکنان.
- ۲۰-۴-۵. برنامه ریزی و نظارت در امر پذیرش و ترخیص کودکان و بررسی علل غیبت آنان.
- ۲۱-۴-۵. نظارت بر بهداشت محیط، بهداشت فردی و وضعیت تغذیه کودکان.
- ۲۲-۴-۵. اتخاذ تدابیر لازم و اقدام سریع در انجام کمک های اولیه در مواقع بروز حادثه .
- ۲۳-۴-۵. برنامه ریزی و برگزاری مراسم در روزهای خاص مانند اعیاد، مراسم سوگواری، روزهای ملی، مذهبی.
- ۲۴-۴-۵. اجرای دستورات محوله از سوی مقام مافوق در چارچوب وظایف کاری .
- تیمبره ۳۰: مؤسس واجدالشرایط بند ۲-۵ میتواند به عنوان مسئول فنی نیز فعالیت کند.

۵-۵) مربی

- ۱-۵-۵. حضور منظم در مهدکودک و مراقبت، پرورش و آموزش کودکان در طی ساعات کار تعیین شده.
- ۲-۵-۵. تلاش جهت پرورش کودکان در ابعاد روانی و اجتماعی، معنوی، اخلاقی و جسمی در پرتو مفاهیم دینی و مذهبی و مضامین علمی در چارچوب برنامه های تبیینی منطبق بر ضوابط.
- ۳-۵-۵. تهیه و تنظیم طرح برنامه روزانه کودکان در چارچوب برنامه های پیش بینی شده و اجرای صحیح آن.
- ۴-۵-۵. توجه به حضور و غیاب کودکان، و اعلام غیبت آنها به مسؤول فنی مهدکودک.
- ۵-۵-۵. جدا کردن کودک بیمار از سایر کودکان و اطلاع موضوع به مسؤول فنی در صورت مشاهده کودک بیمار.

- ۵-۵-۶. اجرای صحیح برنامه تغذیه کودکان تحت مسؤولیت، دادن غذا به کودکان شیرخوار و نوپا و حضور در تمام ساعات صرف غذای کودکان.
- ۵-۵-۷. نظارت بر چگونگی وضع بهداشت فردی کودکان.
- ۵-۵-۸. رعایت بهداشت فردی و کوتاه نگه داشتن ناخن ها و استفاده از لباس ویژه مهدکودک با رنگ های شاد و روشن به غیر از سفید.
- ۵-۵-۹. نظارت بر خواب و استراحت کودکان و کنترل شرایط لازم.
- ۵-۵-۱۰. طرح مسائل و مشکلات کودکان با مسؤول فنی مهدکودک همراه با پیگیری آن ها.
- ۵-۵-۱۱. اجتناب از تنبیه بدنی .
- ۵-۵-۱۲. اجتناب از تهدید در مواردی چون عدم اثربخشی آموزش توالت و نظافت و هم چنین عدم تطابق کودک با برنامه مهدکودک همچون تغذیه و استراحت.
- ۵-۵-۱۳. گزارش فوری به مسؤول فنی مهدکودک در صورت احتمال وقوع کودک آزاری و مورد قصور و غفلت قرار گرفتن کودک.
- ۵-۵-۱۴. کنترل وضع اتاق و وسایل و تجهیزات مربوطه، هنگام بروز حوادث احتمالی، ضمن اطلاع به مسؤول فنی مهدکودک و نیز اطلاع به مراکز اسنادی حسب مورد.
- ۵-۵-۱۵. حضور در دوره های آموزشی مرتبط با حوزه فعالیت به تشخیص مسؤول فنی مهدکودک.
- ۵-۵-۱۶. مراقبت از سلامت جسم و روان کودک.
- ۵-۵-۱۷. اجرای دستورات محوله از سوی مقام مافوق در چارچوب وظایف کاری .

۶-۲) کمک مربی و مراقب

- ۵-۶-۱. کمک به مربی در امر آموزش کودکان.
- ۵-۶-۲. زیرنظر گرفتن کودکان به منظور رفع نیازهای آنان با هماهنگی مربی مربوطه.
- ۵-۶-۳. تعویض ملحفه و لباس و پوشک کودکان و شستشوی کودکان با رعایت اصول بهداشتی و مراقبت های لازم.
- ۵-۶-۴. کمک در اجرای صحیح برنامه تغذیه کودکان با نظارت مربی و دادن غذا به کودکان شیرخوار و نوپا.
- ۵-۶-۵. هدایت کودکان به توالت و دستشویی و شستشوی آنان با دستکش یک بار مصرف جداگانه در هر نوبت تعویض یا شستشوی هر کودک.
- ۵-۶-۶. رعایت بهداشت فردی و کوتاه نگه داشتن ناخن ها و استفاده از لباس مناسب ویژه مهدکودک با رنگ های شاد و روشن به غیر از سفید.

۷-۶-۵ کنترل کامل وضع اتاق و وسایل خواب و بازی کودکان از لحاظ ایمنی و بهداشتی زیر نظر مربی.

۸-۶-۵ ارائه گزارش به مربی مربوطه در صورت مشاهده هر گونه تغییرات خاص عاطفی و جسمی در کودک.

۹-۶-۵ همکاری با مربی در حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات مهدکودک و آماده نگهداشتن آنها برای فعالیت های مربوطه.

۱۰-۶-۵ همکاری با مربی در امر پذیرش و ترخیص کودکان.

۱۱-۶-۵ نظافت اتاق ها، وسایل و مسیر تردد کودکان زیر نظر مربی مربوطه.

۱۲-۶-۵ اجرای دستورات محول از سوی مقام مافوق در چارچوب وظایف کاری.

ماده (۶) مقررات تخصصی

۱-۶-۶. مهدهای کودک از نظر زمان فعالیت به مهدهای کودک شبانه روزی (مهدکودکی که ۲۴ ساعته فعال است) ، شبانه (مهدکودکی که از ساعت ۱۷ الی ۸ صبح روز بعد در تمام ایام هفته فعالیت دارد) ، تمام وقت (مهدکودکی است که از ساعت ۷:۳۰ صبح الی ۱۵:۳۰ فعالیت دارد) ، نیمه وقت (مهدکودکی است که روزانه به مدت ۴ ساعت در نوبت صبح یا بعدازظهر فعالیت دارد) ، پاره وقت (مهدکودکی است که روزانه کم تر از ۴ ساعت در تمام ایام هفته یا فقط در روزهای معینی از هفته فعالیت دارد) و... طبقه بندی می گردند.

۱-۶-۶. نصب تابلو ، مهر و سربرگ مهدکودک دقیقاً باید مطابق با پخشنامه ابلاغی از سوی ریاست محترم سازمان باشد .

۲-۶-۶. اقلیت های دینی پذیرفته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در صورتی که واجد شرایط مفاد این آئین نامه باشند، می توانند پس از طی سراحیل لازم مؤسس یا مسئول فنی مهدکودکی باشند که فقط اقدام به پذیرش کودکان اقلیت دینی به جز مسلمان می نماید.

۳-۶-۶. اگر مؤسس به دلیل ارتکاب جرایم موثر محکوم و زندانی شود و یا به هر دلیلی بر طبق نظر کمیسیون عالی از وی سلب صلاحیت گردد، پروانه فعالیت مهدکودک ابطال می شود. همچنین اگر مسئول فنی به دلیل ارتکاب جرایم موثر محکوم و زندانی شود و یا به هر دلیلی بر طبق نظر کمیسیون عالی از وی سلب صلاحیت گردد، مجوز فعالیت مسئول فنی ابطال می شود .

۴-۶-۶. اگر مؤسس خواستار تعطیل موقت مهدکودک خود باشد باید درخواست خود را به کمیته تخصصی استان ارائه، و کمیته نیز باید موضوع را در کمیسیون ماده ۲۶ استان مطرح و اتخاذ تصمیم

نماید. بدیهی است مؤسس حداکثر یک بار به مدت شش ماه در طول دوره فعالیت مهدکودک می تواند با موافقت کمیسیون ماده ۲۶ آن را تعطیل نماید.

۵-۶. مؤسسين حقوقی می توانند با رعایت مقررات این دستورالعمل و یکارگیری مریبان دوره دیده و تحصیل کرده در رشته های مرتبط، پرداخت حقوق و مزایا طبق قانون وزارت کار و ارائه مفاصا حساب از سازمان تأمین اجتماعی نسبت به تأسیس حداکثر سه واحد مهدکودک در سطح استان اقدام نمایند منوط به آنکه دو واحد آن در مناطق کم برخوردار باشد.

۶-۶. هیچ فرد حقیقی نمی تواند مجوز بیش از یک مهدکودک را دریافت نماید.

۷-۶. پروانه فعالیت و کارت مسئول فنی در محل رویت مراجعین نصب شود.

۸-۶. شهریه ابلاغی و تلنن تماس بهزیستی استان در تابلوی اعلانات مهدکودک جهت اطلاع مراجعین نصب شود.

۹-۶. شهریه کلاس های فوق برنامه ابلاغی بهزیستی استان در تابلوی اعلانات مهدکودک جهت اطلاع مراجعین نصب شود.

۱۰-۶. چنانچه مؤسس خواستار تغییر مسئول فنی در طول سال باشد، می بایست یک فرد واجد شرایط جهت تصدی به سازمان معرفی نماید، و چنانچه بهزیستی استان خواستار تغییر مسئول فنی باشد موضوع با ذکر دلایل و ارایه مستندات با مؤسس مطرح و اقدام لازم به عمل می آید.

۱۱-۶. در صورت فوت، محجوریت یا مفقودالاثر شدن مؤسس مهدکودک، خانواده و وکلای قانونی باید حداکثر طی مدت ۲ ماه نسبت به معرفی مؤسس واجد شرایط اقدام نمایند، در غیر این صورت ادامه فعالیت آن مهدکودک غیر قانونی و کمیته تخصصی استان باید نسبت به پیشنهاد تعطیل آن به کمیسیون اقدام نماید.

۱۲-۶. هر مهدکودک می بایست حداقل دو گروه سنی از کودکان سندرچ در این آیین نامه را مطابق پروانه فعالیت پذیرش نماید.

۱۳-۶. مسئول فنی فقط مجاز به اخذ شهریه ابلاغی سازمان بهزیستی استان می باشند.

۱۴-۶. انتقال یا واگذاری ساختمان مهدکودک فعال به مؤسس واجد شرایط دیگر بدون تعطیلی سوقت مهدکودک با رعایت سندرجات کامل دستورالعمل با تأیید کمیته بلامانع است.

۱۵-۶. در صورتی که اولیاء کودکی پس از ثبت نام از ادامه استفاده کودک به هر دلیل منصرف شود، اگر کودک کمتر از یک هفته از خدمات مهدکودک استفاده نموده باشد شهریه به میزان هفت روز کسر و اگر بیش از یک هفته و کمتر از دو هفته استفاده کرده باشد شهریه به میزان دو هفته محاسبه می شود و در صورتی که بیش از دو هفته و کمتر از سه هفته استفاده کرده باشد شهریه به میزان سه هفته محاسبه و در صورتی که بیش از سه هفته از مهدکودک استفاده کرده باشد شهریه

به میزان یک ماه دریافت می شود. این امر در هنگام ثبت نام باید به رویت و امضاء اولیاء رسانده شود.

۱۶-۶. انجام هر گونه تبلیغ و پخش آگهی در زمینه مهدکودک لزوماً باید با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور، دستورالعمل های سازمان بهزیستی کشور بوده و عاری از تبلیغات کذب باشد و عدم رعایت این امر منجر به صدور اخطارهای قانونی و ارجاع امر به کمیته تخصصی استان و در نهایت کمیسیون استانی و در صورت لزوم سایر مراجع قانونی خواهد شد.

۱۷-۶. افتتاح حساب جاری در یکی از بانک های رسمی کشور برای دریافت شهریه از خانواده هایی که تمایل به پرداخت شهریه از طریق سیستم بانکی را دارند.

۱۸-۶. در قبال دریافت شهریه (نقدی یا قیص و آریزی) مهد موظف به ارائه قبض در دو نسخه است که نسخه دوم در پرونده کودکان بایگانی می شود.

۱۹-۶. تنظیم پرونده کارکنان شامل تصویر کارت بهداشت، تصویر گواهینامه آموزشی، تاریخ شروع به کار، تصویر قرارداد ....

۲۰-۶. نصب فهرست اسامی کارکنان مهدکودک با ذکر رشته تحصیلی، سوابق در محل دید اولیاء.

۲۱-۶. اجرای فوق برنامه منوط به دارا بودن فضای کافی، مربی متخصص و امکانات لازم جهت برگزاری کلاس ها می باشد و می بایست با هماهنگی سازمان بهزیستی انجام شود.

۲۳-۶. تهیه و تنظیم دفاتر پذیرش، ثبت مشخصات کودکان، شهریه دریافتی و دفتر بازدید الزامی است.

۲۶-۶. نصب فهرست برنامه غذایی و میان وعده در محل دید اولیاء. بدیهی است برنامه غذایی و میان وعده های پیش بینی شده باید به تایید کارشناس تغذیه رسیده و مهور به مهر رسمی آن گردد.

۲۷-۶. ارائه برنامه فعالیت روزانه گروه های سنی کودکان به اولیاء و نصب در هر کلاس.

۲۸-۶. ابلاغ شرح وظایف برای هر یک از کارکنان مهدکودک در ۲ نسخه، ارائه، نسخه اول به شاغل در آن شغل، ضبط نسخه دوم در پرونده مهدکودک.

۲۹-۶. رعایت کلیه موارد متداول در محیط های آموزشی مانند عدم استفاده از آرایش، عطر و اسپری، داشتن ناخن کوتاه و لباس فرم مرتب و خوش رنگ (مطابق با شعائر اسلامی) توسط تمامی کارکنان مهدکودک.

۳۰-۶. رعایت قواعد رفتاری ابلاغی از سوی سازمان در حوزه عفاف و حجاب توسط کلیه کارکنان مهد کودک.

۳۱-۶. مسؤول فنی یا مدیر مؤسس باید به طور تمام وقت در مهدکودک حضور داشته و اشتغال وی در حرفه دیگر در ساعات فعالیت مهدکودک ممنوع می باشد.

۳۲-۶. برای پوشش سه نوبت فعالیت ۸ ساعته مهدکودک شبانه روزی در طی یک شبانه روز، وجود سه مدیر واجدان شرایط نوبتی الزامی است، و هر یک از آنان در زمان فعالیت خود مسؤول مستقیم تمام امور مهدکودک می باشد.

۳۳-۶. هر گونه تحقیر، تبعیض و تنبیه بدنی کودکان ممنوع است.

۳۴-۶. حداقل شعاع مهدهای کودک از یکدیگر (به جز مهدساجد) به صورت زیر تعیین می شود:

۱-۳۴-۶. در شهرهای با بیش از یک میلیون نفر جمعیت (نظیر کلان شهرهای تهران، مشهد، اصفهان، تبریز، شیراز، کرج و اهواز) حداقل شعاع بین مهدهای کودک ۱۵۰ متر تعیین می گردد.

۲-۳۴-۶. در سایر مراکز استانها، حداقل شعاع بین مهدهای کودک ۲۰۰ متر تعیین می گردد.

۳-۳۴-۶. در سایر شهرستانها و مناطق کم برخوردار شهرهای فوق الذکر حداقل شعاع بین مهدهای کودک ۴۰۰ متر در نظر گرفته شود.

تبصره ۳۰: در مورد شعاعهای فوق الذکر کمیته نظارت استانی می تواند با توجه به تراکم جمعیتی منطقه، کاهش منطقه از نظر تعداد کودکان و عملکرد مهدهای کودک موجود همچوار نسبت به تغییر شعاع اقدام نماید.

۳۵-۶. مسؤولیت های قانونی کودکان تحت سرپرستی مهدکودک اتم از مسئولیت مدنی و کیفری و پاسخگویی در قبال بروز هرگونه آسیب جسمی و روانی به کودکان، اطلاع سریع به سازمانهای ذربط و پیگیری های لازم بر عهده مؤسس، مسؤول فنی و مربی می باشد.

۳۶-۶. حضور کودکان شیرخوار، نوپا با لباس راحت در مهدکودک.

۳۷-۶. عضویت در کانون توسعه و همیاری مهدهای کودک.

۳۸-۶. در تعطیلات غیر رسمی، تعطیلی مهدکودک توسط مسؤول فنی یا مؤسس بدون اطلاع و موافقت بهزیستی استان تخلف محسوب می گردد. بدیهی است تعطیلی مهدکودک در شرایط نامساعد جوی و آلودگی هوا و سایر وضعیت های غیر مترقبه فقط طبق اعلام نظر سازمان بهزیستی صورت می گیرد.

۳۹-۶. ترک مهدکودک توسط مربیان و سایر کارکنان در زمان فعالیت مهدکودک بدون هماهنگی با مدیر ممنوع بوده و تخلف محسوب می شود.

۴۰-۶. در صورت تعطیل بوقت یا دایم مهدکودک، تمام تعهدات حقوقی و قانونی بر عهده مؤسس می باشد.

۶-۴۱. وجود حداقل یک دستگاه کامپیوتر و داشتن یک خط اینترنت پرسرعت برای در مهد کودک ضروری است.

۶-۴۲. مهدهای کودک به هیچ وجه مجاز به اجرای موسیقی های غیر بجاز و غیر بومی در مراکز مهد کودک نمی باشند.

۶-۴۳. استفاده از برنامه های آموزشی فوق برنامه اجباری نبوده و ارائه خدمات فوق به کودکان منوط به رضایت کتبی والدین می باشد.

۶-۴۴. هرگونه تخلف از برنامه های آموزشی مصوب سازمان و جدول از مقررات عمومی مراکز آموزشی تخلف محسوب و موارد از طریق کمیته های تخصصی ، کمیسیون و یا سایر مراجع قابل پیگیری می باشد.

۶-۴۵. مهدهای کودک ملزم به رعایت دستورالعمل بهداشتی ارسال شده از سوی سازمان می باشند.

ماده (۷) مشخصات ساختمان و تجهیزات

۷-۱) ساختمان

۷-۱-۱. ساختمان مهد کودک باید در مانکیت یا اجاره رسمی مؤسس (داناتر مشاوری املاک دارای کد رسمی) باشد و ارائه اجاره نامه جهت صدور پروانه فعالیت الزامی است.

۷-۱-۲. رعایت دور بودن مهد کودک از خیابان پر تردد، مراکز پر سروصدا و خطوط راه آهن، گذرگاه، محل انباشت زباله و سایر مراکزی که تولید دود، بو، گردوغبار و آلودگی می نماید ضروری است.

۷-۱-۳. ساختمان مهد کودک ترجیحاً بهتر است در یک یا دو طبقه باشد و در صورت دو طبقه بودن طبقه فوقانی به گروه سنی شیرخوار و نوپا و طبقه پایین به گروه نوباد اختصاص یابد و راه اندازی مهد کودک در ساختمان های چند طبقه با رعایت تمامی موارد ایمنی و تأیید کمیته بلامانع می باشد.

۷-۱-۴. درب ورودی مهد کودک باید بزرگ و دولنگه باشد و همچنین ورودی حیاط مهد از پارکینگ مجزا باشد و ضمناً در حیاط مهد کودک به هیچ عنوان نباید وسیله نقلیه پارک گردد.

۷-۱-۵. سکونت اشخاص حقیقی و حقوقی در طبقه فوقانی مهد کودک در صورت مجزا بودن در ورودی و خروجی آن از مهد کودک بلامانع است.

۷-۱-۶. رعایت تعداد و اندازه سرویس های بهداشتی (توانت و دستشویی) مناسب الزامی می باشد به صورتی که به ازای هر ۲۰ کودک یک چشمه توانت و یک دستگاه دستشویی تعبیه شده باشد و

در ضمن داشتن یک چشمه توالیت و یک دستگاه دشتشویی در فضای باز مهدکودک پیشنهاد می شود.

۷-۱-۷. فضایی جهت ثبت نام و بایگانی پرونده کودکان و کارکنان مجهز به لوازم اداری نظیر میز، صندلی، فایل پرونده کودکان، تلفن و (ترجیحاً اتاق).

۷-۱-۸. فضای سرانه با احتساب ۳ مترمربع برای هر کودک شیرخوار، ۲ مترمربع برای هر کودک نوپا و ۱ متر مربع برای هر کودک نوباوه.

۷-۱-۹. ساختمان مهدکودک فقط باید برای مهدکودک مورد استفاده قرار گیرد و حتی در ساعات غیر فعال مهدکودک نیز استفاده از ساختمان مهدکودک برای فعالیت دیگر ممنوع می باشد.

۷-۱-۱۰. حیاط یا فضای بازی ایمن سازی شده حداقل به مساحت ۵۰ متر مربع، مجهز به وسایل بازی مانند تاب، سرسره، الاکلنگ و ... در مناطق کم برخوردار با تشخیص و تأیید کمیته مساحت حیاط و فضای بازی مهدکودک قابل تغییر خواهد بود.

۲-۲ تجهیزات

۷-۲-۱. وسایل و لوازم مورد استفاده کودکان (صندلی، قفسه ها ...) باید متناسب با قد کودکان تهیه شود.

۷-۲-۲. حداقل ظرفیت کلاس های آموزش برای کودکان نوپا ۱۵ نفر و نوباوه با احتساب فضای سرانه مربوط ۲۰ نفر می باشد.

۷-۲-۳. وجود یک دستگاه کامپیوتر برای ورود اطلاعات مربوط به کودکان و ...

۷-۲-۴. اتاق فعالیت کودکان مجهز به میز، صندلی، وسایل آموزشی، کمک آموزشی، وسایل بازی مناسب گروه های سنی و ...

۷-۲-۵. اتاق بازی مجهز به خانه عروسکی و دیگر اسباب و لوازم مناسب بازی گروه های سنی.

۷-۲-۶. تاهارخوری مجهز به میز و صندلی و وسایل غذاخوری مناسب.

۷-۲-۷. آشپزخانه مجهز به تجهیزات لازم نظیر یخچال، فریزر، اجاق گاز، کابینت، ظروف مناسب و ... و با رعایت شرایط بهداشتی.

۷-۲-۸. اتاق خواب کودکان مجهز به تشک، بالش، ملحفه و تخت خواب برای هر کودک شیرخوار.

۷-۲-۹. اتاق تعویض و شست و شو مجهز به دوش متحرک، وان مخصوص شست و شو، میز تعویض، دست شویی با آب سرد و گرم، سطل درب دار، دست کش یک بار مصرف و ...

۱۰-۲-۷. سیستم سرمایش و گرمایش متناسب با مناطق جغرافیایی کشور (رادیا توره، فن کوئل یا شوفاژ، بخاری، پکیج، کولر ...) و در ضمن تماس سیستم های در دسترس کودکان باید با پوشش های امن محفوظ شده باشند.

۱۱-۲-۷. وجود سیستم یا حداقل کپسول اطفاء حریق، دارای کنترل فنی و بررسی ادواری با درج تاریخ و مشخصات بازدید کننده برای هر طبقه ضروری و الزامی می باشد.

۱۲-۲-۷. ایمن سازی پلکان، شیشه ها، ارتفاعات، پریشها، وسایل حرارتی، برودتی و غیره.

۱۳-۲-۷. نصب هواکش و استفاده از کف پوش مناسب، مواد لازم بهداشتی و ...

۱۴-۲-۷. درجه حرارت مناسب مهد کودک متناسب با فصول سال .

۱۵-۲-۷. وجود جعبه کمک های اولیه (شامل چسب، بانده، گاز استریل، بتادین ...) در محل مناسب به دور از دسترس کودکان.

ماده (۸) ضوابط رسیدگی به تخلفات و شکایات

۱-۸. رسیدگی به تخلفات مهدهای کودک و شکایات واصله بر اساس مفاد " دستور العمل ارزیابی و نظارت بر موسسات و مراکز شیردوختی ماده ۶ سازمان بهزیستی کشور" و فرآیند ترسیم شده در آن می باشد.

۲-۸. نظارت بر مهدهای کودک مطابق با دستورالعمل نظارت می باشد.

۳-۸. سازمان بهزیستی استان باید لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مهد کودک را از طریق درج آگهی در یکی از روزنامه های استانی به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۳۱: در موارد ضروری که مصالح عمومی و امنیت جسمانی و روانی کودک یا کودکان و جنبه های اعتقادی و مذهبی آنان در معرض خطر قرار گیرد تیمی که متشکل از مدیر کل استان، معاون اجتماعی استان، بازرسی و حراست می باشد می تواند حداکثر ظرف یک هفته نسبت به تعطیلی مهد کودک اقدام نموده و پرونده را جهت طرح کمیسیون عالی ارسال نماید.

ماده (۹): این دستورالعمل سالی یک بار و با درخواست معاونت پیشگیری و اجتماعی و بحث و بررسی در کمیسیون عالی ماده ۶ و تسویب نهایی شورای معاونین قابل اصلاح خواهد بود.

ماده (۱۰): این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۳ تبصره تنظیم شده است و از زمان ابلاغ جایگزین دستورالعمل های قبلی می شود.

چک لیست مدارک اشخاص حقیقی جهت صدور موافقت اصولی

چک لیست مدارک اشخاص حقوقی جهت صدور موافقت اصولی

نام و نام خانوادگی موسس/ مدیر موسسه:

نام موسسه:

نام و نام خانوادگی ریاست هیات مدیره:

نوع درخواست تشکیل شده موافقت اصولی (پروژه ۱۰۰٪)

پروانه تاسیس شعبه را سازمان بهزیستی از مدارک لازم از انحصار مدیر عامل و بازرسی در این مرحله توسط معاونت مشاوره کتبه اخذ می گردد.

شماره سفته از طرف شرکت ها و موسسات غیر تجاری

نوع موضوع تاسیس میهن کودک یا اهداف سازمانه

آخرین اگهی تغییرات سازمانه در روزنامه رسمی کشور

نمونه مدارک تحصیلی کارشناسی در نظر از اعضای هیات مدیره (مراکز اصلی)

فرم درخواست تشکیل شده موافقت اصولی (پروژه ۱۰۰٪)

تصویر عادی اطلاعات سازمانه

تصویر کارت ملی

نسخه عکس پرسنلی

تصویر فتوحی وضعیت خدمت وظیفه برای سازمان (برای اصل)

اصل نامه عدم سابقه کیفری

اصل گواهی عدم اعتیاد

سندیه سهام چند فردی در اداره امکان (اعلان) لغوشده است ( )

تصویر مدارک تحصیلی کارشناسی مطابق با دستورالعمل (برای اصل)

سابقه عدم اعتیاد فردی از درخواست

اصل نامه دوره های آموزشی مطابق با دستورالعمل آموزشی

سابقه کار یا کارورزی

